

॥ ५० ॥ ५१ ॥ गुहागताः पातालगताः अपीत्यर्थः न सुखमेधंतीत्युक्तं देवाह दक्षस्येत्यादिना ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ तमसा संवृतानां प्राकाशं तनप्राज्ञायंत ॥ ५७ ॥ चक्रुर्ऋषय इति संबंधः ॥ ५८ ॥ पूषाणं पूषणं ॥ ५९ ॥ नतालीनाः संतः निश्चक्रमुर्यज्ञे देशादपकांताः देवानां लीनानामपि विधायेति शेषः ॥ ६० ॥ तं शरान्मुंचंतमिति शेषः ॥ ६१ ॥ ६२ ॥ अतिकोपेन अतिक्रांतकोपेन नीलकंठायापि गायस्वर्णकेशाय वै नमः ॥ कर्माणि यानि दिव्यानि महदेवस्य धीमतः ॥ ५० ॥ तानि ते कीर्तयिष्यामि यथा प्रज्ञं यथा श्रुतं ॥ न सुरानासुरालोके न गंधर्वानराक्षसाः ॥ ५१ ॥ सुखमेधंति कुपिते तस्मिन्नापि गुहागताः ॥ दक्षस्य यजमानस्य विधिवत्संभृतं पुरा ॥ ५२ ॥ विव्याध कुपितो यज्ञं निर्दयस्त्वभवत्तदा ॥ धनुषावाणमुत्सृज्य स घोषं विननाद च ॥ ५३ ॥ तेन शर्मकृतः शांतिलेभिरेस्मसुरास्तदा ॥ विद्रुते सहसा यज्ञे कुपिते च महेश्वरे ॥ ५४ ॥ तेन ज्यातलघोषेण सर्वे लोकाः समाकुलाः ॥ बभूवुर्वशगाः दार्थनिपेतुश्च सुरासुराः ॥ ५५ ॥ आपश्चक्षुभिरे सर्वाश्च कंपचवसुंधरा ॥ पर्वताश्च व्यशीर्यं तदिशो नागाश्च मोहिताः ॥ ५६ ॥ अंधेन तमसालोकानप्राकाशं तसं वृताः ॥ जघ्निवान्सहसूर्येण सर्वेषां ज्योतिषां प्रभाः ॥ ५७ ॥ चुक्षुर्भुर्भयभीताश्च शांतिं चक्रुस्तथैव च ॥ ऋषयः सर्वभूतानामात्मनश्च सुखैषिणः ॥ ५८ ॥ पूषाणमभ्यद्रवत शंकरः प्रहसन्निव ॥ पुरोडाशं भक्षयतो दशनान्वैव्यशतयत् ॥ ५९ ॥ ततो निश्चक्रमुर्देवा वेपमानानताः स्मते ॥ पुनश्च संदधे दीप्तान् देवानां निशितान् शरान् ॥ ६० ॥ सधूमान्सफुल्लिगांश्च विद्युत्तोयदसन्निभान् ॥ तं दृष्ट्वा तु सुराः सर्वे प्राणिपत्यमहेश्वरं ॥ ६१ ॥ रुद्रस्य यज्ञभागं च विशिष्टं ते त्वकल्पयन् ॥ भयेन त्रिदशाराज उच्छरणं च प्रपदिरे ॥ ६२ ॥ तेन चैवातिकोपेन स यज्ञः संधितस्तदा ॥ भग्नाश्चापि सुरा आसन्भीताश्चाध्यापितं प्रति ॥ ६३ ॥ असुराणां पुराण्या संस्त्रीणि वीर्यवतां दिवि ॥ आयसं राजतं चैव सौवर्णं परममहत् ॥ ६४ ॥ सौवर्णकमलाक्षस्य तारकाक्षस्य राजतं ॥ तृतीयं तु पुरं तेषां विद्युन्मालिन आयसं ॥ ६५ ॥ न शक्तस्तानिम घवान् भेत्तुं सर्वायुधैरपि ॥ अथ सर्वे सुरारुद्रं जग्मुः शरणमर्दिताः ॥ ६६ ॥ ते तमूचुर्महात्मानं सर्वदेवाः सवासवाः ॥ ब्रह्मदत्तवराह्ये ते घोरास्त्रिपुरवासिनः ॥ ६७ ॥ पीडयंत्यधिकं लोकं यस्मात्ते वरदपिताः ॥ त्वहते देवदेवेशानान्यः शक्तः कथंचन ॥ ६८ ॥ हंतुं देवत्यान् महदेवजहितांस्त्वं सुरद्विषः ॥ रुद्ररौद्राभविष्यंति पशवः सर्वकर्मसु ॥ ६९ ॥ निपातयिष्यसे चैतान् सुरान् भुवनेश्वर ॥ सतथोक्तस्तथेत्युक्त्वा देवानां हितकाम्यया ॥ ७० ॥ गंधमादनं विध्यौ च कृत्वा वंशध्वजौ हरः ॥ पृथ्वीं स सागरवनां रथं कृत्वा तु शंकरः ॥ ७१ ॥

शान्तेत्यर्थः ततः प्रभृतिपूर्वमग्राः संतोऽद्यापि भीताः संतीत्यर्थः ॥ ६३ ॥ ६४ ॥ ६५ ॥ ६६ ॥ ६७ ॥ ६८ ॥ ६९ ॥ ७० ॥ वंशध्वजौ अत्यौघजौ पाश्वर्ध्वयस्थौ महाध्वजस्तु मेरुरिति वक्ष्यते ॥ ७१ ॥